

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ

МАТЕРІАЛИ ІХ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

22-23 вересня 2022 року

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2022

Редакційна колегія:

проф. Корда М.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С.,
доц. Вронська Л.В., доц. Демчук М.Б., доц. Покотило О.О.,
ст.викл. Стечишин І.П., асист. Павлюк Б.В., асист. Дуб А.І.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів створення лікарських препаратів: матеріали ІХ наук.-практ. конф. з міжнар. участю (22 – 23 вересня 2022 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2022. – 245 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції.
Відповідальність за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

**ВИВЧЕННЯ СЕДАТИВНОГО ВПЛИВУ НАСТОЇВ СИРОВИНИ
ДЕЯКИХ НЕОФІЦІНАЛЬНИХ ВИДІВ
ПІДРОДИНИ *NERETOIDEAE* (РОДИНА *LAMIACEAE*)**

М.І. Шанайда¹, С.І. Адамів²

¹*Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського*

²*Одеський національний медичний університет
shanayda-mi@ukr.net*

Часті емоційні стреси і підвищена тривожність є поширеними причинами проблем із психічним здоров'ям у XXI столітті. Оскільки синтетичні седативні засоби можуть спричинити звикання, нерідко є гепатотоксичними та мають ряд інших побічних ефектів, актуальною є розробка рослинних препаратів із заспокійливою дією. Своєчасний прийом фітоседативних засобів може пом'якшити вплив стресових ситуацій і знизити ризик розвитку психосоматичних захворювань.

Види родини Глухокропивиові (*Lamiaceae* Martinov) є цінними джерелами терпеноїдів і поліфенолів із значним потенціалом заспокійливої дії, адже сировина меліси лікарської, собачої кропиви, лаванди вузьколистої входять до цілого ряду фітозасобів седативної дії.

Метою роботи було дослідження седативної дії настоїв, отриманих на основі сировини деяких неофіціальних видів із підродини *Nepetoideae* родини *Lamiaceae*, які інтродуковані та культивуються в Україні.

Траву п'яти видів рослин (*Agastache foeniculum* (Pursh) Kuntze, *Dracocephalum moldavica* L., *Monarda fistulosa* L., *Ocimum americanum* L. та *Satureja hortensis* L.) заготовляли на дослідних ділянках у Тернопільській області. Настої готували у співвідношенні 1:40 (сировина-екстрагент) і вводили експериментальним тваринам внутрішньошлунково через зонд (щодня в профілактичному режимі — за 1 год до виведення тварини у «відкрите поле»). Спостереження за поведінковими реакціями щурів-самців проводили на 1, 4 та 7 добу експерименту.

Починаючи із 4-ї доби експерименту, седативну дію було встановлено для настоїв трави *Dracocephalum moldavica* та *Ocimum americanum*. Максимальний ефект настоїв цих рослин спостерігався на 7-му добу: суттєво зменшилась кількість горизонтальних і вертикальних переміщень щурів у «відкритому полі», а також кількість актів грумінгу, сечовипускання та дефекації. Загалом, на 7-му добу експерименту, кількість горизонтальних переміщень тварин у «відкритому полі» зменшилась під впливом усіх досліджуваних настоїв (порівняно з контролем): *Dracocephalum moldavica* — у 1,59 раза, *Ocimum americanum* — у 1,52, *Agastache foeniculum* — у 1,36, *Monarda fistulosa* — у 1,31 і *Satureja hortensis* — 1,28.

Встановлену виражену седативну дію настоїв трави *Dracocephalum moldavica* та *Ocimum americanum* можна розглядати як результат синергетичного впливу різних біологічно активних сполук, які були попередньо виявлені у їхньому складі – терпеноїдів, поліфенолів (розмаринава кислота та ін.), амінокислот тощо.

**STUDY OF THE INFLUENCE OF BIOLOGICALLY ACTIVE SUPPLEMENT
“BIFOBALANS AKTIV” IN THE EXPERIMENTAL RATS**

B.J. Azimova, S.A. Khamroyeva, A.F. Yusupova, M.I. Ibrohimova

*Tashkent Pharmaceutical Institute, Tashkent, Uzbekistan
baxt_gulim@rocketmail.com*

Introduction. Recently, dietary supplements have become an increasingly urgent problem, including in terms of activity in the health sector. Thanks to the general development of

<i>К. Савченко, В. Бессарабов, Г. Кузьміна, Д. Олійник, В. Лісовий, Г. Харитоненко, Р. Смішко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДЕЗЛОРАТАДИНУ НА АКТИВНІСТЬ 15-ЛІПОКСИГЕНАЗИ	157
<i>Ю. Семенчук, А. Киричук, Н. Стадницька</i> АНТИОКСИДАНТНІ ВЛАСТИВОСТІ КОМПОНЕНТІВ ФІТОЧАЇВ	158
<i>О. Стрілець, Л. Стрельников</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ ПРЕПАРАТУ ХЛОРОФЛІПТУ	159
<i>А.В. Хільковець, І.М. Білай, Є.О. Михайлюк</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ГОСТРОЇ ТОКСИЧНОСТІ НОВИХ 1,2,4-ТРИАЗОЛ ПОХІДНИХ	161
<i>М.І. Шанайда, С.І. Адамів</i> ВИВЧЕННЯ СЕДАТИВНОГО ВПЛИВУ НАСТОЇВ СИРОВИНИ ДЕЯКИХ НЕОФІЦІАЛЬНИХ ВИДІВ ПІДРОДИНИ <i>NERETOIDEAE</i> (РОДИНА <i>LAMIACEAE</i>)	162
<i>B.J. Azimova, S.A. Khamroyeva, A.F. Yusupova, M.I. Ibrohimova</i> STUDY OF THE INFLUENCE OF BIOLOGICALLY ACTIVE SUPPLEMENT "BIFOBALANS AKTIV" IN THE EXPERIMENTAL RATS	162
<i>G.X. Muxidova</i> MORPHOLOGICAL AND MORPHOMETRIC CHARACTERISTICS OF THE PLACENTA IN NORMAL PREGNANCY	164
<i>B.Sh. Samadov, F.S. Jalilova, F.S. Jalilov</i> PROSPECTS FOR OBTAINING A DOSAGE FORM BASED ON LOCALIZED INDIAN POMEGRANATE	169
РОЗДІЛ 7. ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ. СТВОРЕННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОБАВОК І ВИРОБІВ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ. НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ	174
<i>О. Барна, В. Копель</i> МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА НАЯВНІСТЬ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ НА ОСНОВІ КЕРМЕКУ ГМЕЛІНА	174
<i>С. П. Білоусько, В. А. Сливка, С. М. Герасименко</i> МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ - ОСНОВА РОЗРОБКИ ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ	174
<i>Ю. Братішко</i> ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	176
<i>С. В. Бреусова, І. І. Баранова, В. І. Міщенко, А. С. Тимошенко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБІВ ДЛЯ ВІДБЛЮВАННЯ ЗУБІВ	178
<i>О.В. Гетало, О.Д. Гетало</i> СПЕЦІФІКА АНКЕТНОГО ОПИТУВАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКСПЕРТНИХ ВИСНОВКІВ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	179
<i>В. В. Дебрівський, Б. В. Павлюк, М. Б. Чубка, Т. А. Грошовий</i> МІРАМІСТИН ЯК АНТИСЕПТИЧНИЙ ТА ДЕЗІНФІКУЮЧИЙ ЗАСІБ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	180